

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

банківських операцій, уповноваженими на їхнє здійснення суб'єктами підприємницької діяльності або іншими особами». Існування такого суспільно-небезпечного явища як «злочини у сфері банківської діяльності», здатного спричинити істотну шкоду правоохоронюваним інтересам громадян, безсумнівно передбачає необхідність суттєвого реформування положень кримінального законодавства України з цих питань. Зауважимо, що висловлена пропозиція є обґрунтованою з урахуванням як перспектив розвитку банківської системи України так і чітко визначених положень міжнародних нормативно-правових актів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Борисов, В. До питання про сутність кримінально-правової характеристики зло- чинів [Текст] / В. Борисов, О. Пашенко // Вісник Академії правових наук України. -Х .: Право, 2005.- № 3 .- С . 180-190.

2. Коробеев, А. И. Советская уголовно-правовая политика: проблемы криминализации и пеналюации [Текст]: монографія / А. И. Коробеев. - Владивосток: Изд-во Дальневост. ун-та, 1987. - 272 с.

3. Енциклопедія банківської справи України / Нац. банк України, Ін-т незалежних експертів ; редкол.: В. С. Стельмах (голова), В. Б. Альошин, А. М. Мороз [та ін.] ; [голов. наук. консультант А. М. Мороз]. – К. : Молодь : Ін Юре, 2001. – С.71 - 72. – Присвяч. 10-річчю Національного банку України.

ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СМЕРТНОЇ КАРИ В УКРАЇНІ

Пронський Е. А.

студент II курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Клочко А.М.

к.ю.н., доцент, доцент кафедри АГПФЕБ юридичного факультету

Сумського державного університету

В історичному аспекті смертна кара як вид покарання відома більшості країн світу. Вона виникла, коли держава прийняла на себе функцію застосування відповідальності за вчинені злочини. В часи Київської Русі смертна кара передбачалася «Руською Правдою». Передбаченим був цей вид покарання згідно з «Правами, за якими судиться малоросійський народ» (1734 р.). Козаки застосовували смертну кару за вчинення найтяжчих злочинів. Військовими артикулами Петра I смертна кара встановлювалася за 123 злочини. Цариця Єлизавета Петрівна призупинила виконання смертної кари, проте, не скасувала її остаточно.

Сьогодні смертна кара як вид покарання застосовується в багатьох країнах, а саме в США, яка лідером серед інших держав щодо застосування найбільшої кількості різноманітних видів смертної кари, також в Ірані, Саудівській Аравії, Японії, Індонезії, Китаї, Єгипті, Афганістані, Сінгапурі тощо. Отже, смертна кара як вид покарання застосовується сьогодні в 38 штатах США, в колишніх союзних республіках і соціалістичних країнах, в багатьох країнах арабського світу, а також у ряді африканських і середньоазіатських держав.

Перш за все, вивчаючи питання застосування смертної кари в цих державах, необхідно звернути увагу на злочини, які передбачають її призначення. Наприклад, країни Сходу практикують покарання у вигляді страти перелюбників, гвалтівників, гомосексуалістів. У 13 державах (у їх числі Японія, США, Єгипет, Індонезія) смертна

кара введена за терористичні злочини, пов'язані з викраденням літаків та взяттям заручників. Допускаємо, якщо б смертна кара була закріплена на законодавчому рівні в Україні, то її необхідно було би застосовувати, перш за все, до терористів, оскільки вони є особливо небезпечними злочинцями для цивілізованого суспільства. Результатами вчинюваних ними злочинів, є зазвичай масові людські жертви.

В умовах сьогодення проблема відновлення смертної кари в Україні набула особливої актуальності у зв'язку з постійним зростом злочинності. Природа подарувала право на життя кожній людині. Це право є невід'ємним та абсолютним, а в Біблейських заповідях окреслене в контексті: «Не убий». Однак, насамперед, ця заповідь адресована злочину, а не покаранню. Кожному пропонується поважати закон, не спілкуватися з правопорушниками та засуджувати їхні протизаконні вчинки. Закликами до законслухняності сповнені всі релігійні кодекси, що є їх головною ідеєю. Стримати людину від протиправних дій та гріхопадіння є сутністю релігійних учень. Існують заповіді, які до профілактики правопорушень та правового виховання мають безпосереднє відношення: «Не заздри тим, хто робить беззаконня», «Кожний, хто вчиняє гріх, вчиняє і беззаконня». Однак, є й категоричніші застереження, наприклад: «Беззаконники всі будуть знищені».

Не зважаючи на останні тенденції розвитку кримінального права України в контексті гуманізації кримінальної відповідальності за окремі види злочинів, нажаль, вбачаємо відсутність будь-якої ефективності в цьому напрямку. Допускаємо, що смертна кара як вид покарання може бути передбачений кримінальним законодавством України. Можливість застосування смертної кари позитивно позначиться на зниженні рівня вчинення особливо тяжких злочинів в Україні, а саме - кваліфікованих видів вбивств. Гуманізація кримінального законодавства можлива лише в умовах, коли рівень правової свідомості громадян буде на стільки високим, щоб усвідомлювати необхідність дотримання законів як загальну норму правової поведінки, а не як необхідність - підставу не бути притягнутим до відповідальності. Очевидно, що смертна кара не є стовідсотковою гарантією запобігання умисним убивствам та іншим особливо тяжким злочинам. Проте, цей вид покарання у значній мірі забезпечує абсолютне право на життя та інші найважливіші цінності мирних громадян. Як свідчить практика, загроза застосування смертної кари є своєрідним засобом запобігання злочинам та відмови злочинців від вчинення найбільш суспільно небезпечних діянь.

Вважаємо, що призначення за кримінальні правопорушення еквівалентного їм покарання не суперечить жодному положенню Конституції України. Допускаємо, що судові помилки в певних ситуаціях також можуть мати місце. Проте, необхідно приймати до уваги, що вбивство є особливо тяжким злочином. Убивство при обтяжуючих обставинах якісно відрізняється від інших злочинів, а отже, заслуговує покарання, що якісно відмінне від решти передбачених чинним кримінальним законодавством. З метою уникнення судових помилок та не допущення винесення помилкових вироків, пропонуємо збільшити колегію професійних суддів до п'яти-шести осіб та подвоїти кількість складу суду присяжних (тобто шість народних суддів замість трьох) при розгляді таких категорій кримінальних справ. Збільшення кількості як колегії професійних суддів, так і складу присяжних при розгляді подібних справ в суді та відповідно при дуже відповідальному вирішенні подальших доль підсудних осіб (а зараз, згідно нового Кримінально-процесуального кодексу України при розгляді деяких кримінальних справ судовий процес може відбуватися за наявності колегії з трьох професійних суддів або, за клопотанням підсудного, за наявності суду

присяжних, тобто з колегії з двох професійних суддів та трьох присяжних [1]), на наш погляд, дасть змогу більш справедливо ухвалювати судові рішення. Найбільш гуманним способом виконання смертної кари, порівняно з іншими варіантами, є розстріл. Впевнені, що смертна кара не може бути застосована ні при яких обставинах до неповнолітніх осіб та вагітних жінок. Використовувати в Україні настільки суворий, але все ж таки перевірений історією вид покарання, як смертна кара, необхідно лише по відношенню до осіб, визнаних винними у вбивствах, особливо при кваліфікуючих обставинах. Насамкінець зазначимо, що смертна кара за найтяжкі злочини проти життя особи – це перевірений історією засіб самозахисту суспільства проти порушення умов його нормального існування, що повністю себе виправдовує.

Вважаємо, що закріплення смертної кари в переліку покарань за кримінальні правопорушення в законодавстві України матиме наслідком зменшення кількості жорстоких злочинів на території нашої держави. Загроза застосування такого суворого виду покарання сприятиме утриманню злочинців від вчинення суспільно-небезпечних діянь та тим самим збереже життя та здоров'я тисячам мирних громадян.

З іншого боку, питання застосування смертної кари є доволі дискусійним, і як вже зазначалося, можуть мати місце судові помилки при її призначенні. Однак, в решті-решт, існує друга та третя інстанції судових розглядів. Тому, якщо навіть апеляційним, а потім ще й касаційним судом стовідсотково буде доведено, що саме конкретна особа вчинила той чи інший злочин, не повинно виникати сумнівів у справедливості призначення такого покарання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. // Відомості Верховної ради України. – 2013. - № 9-10, № 11-12, № 13. -Ст.88.

ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ТА ЕМОЦІЇ: МІСЦЕ СЕРЕД ОЗНАК ЕЛЕМЕНТІВ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ, РОЛЬ ТА ЮРИДИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

Пронський Е.

*Студент II курсу, юридичного факультету
Сумського державного університету*

Науковий керівник: Клочко А. М.

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри АГПФЕБ юридичного факультету
Сумського державного університету*

Одним зі складних питань науки кримінального права обґрунтовано визнається характеристика внутрішніх психічних процесів, емоційного стану, що передують вчиненню злочинів або відбуваються в процесі його вчинення. Невід'ємним елементом будь-якої психічної діяльності людини є емоції, які впливають на формування поведінкового акту особи. Емоційний стан — це такий певний континуум, який детермінується окремими соціальними чинниками і полягає у поєднанні емоцій і мотивації поведінки. Основними елементами емоційного стану є настрій, афект, стрес, стан фрустрації, пристрасті тощо. Емоції, в свою чергу, мають прояв: як емоційні реакції, що викликаються раптовими обставинами; як емоційні стани із змінами нервово-психічного стану; як відображена вибірковість емоційних відносин до того або іншого об'єкта. У відповідності з цим емоції відіграють у вчиненні злочину різну роль. По-перше, вони можуть відігравати роль мотиву вчинення злочину (почуття кохання, жорстокості, страху і т. д.). Також, вони можуть являти